

POSTANOWIENIE

25 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 25 września 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A. A.

przeciwko V. w H.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej V. w H. (Królestwo Szwecji)

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 12 czerwca 2023 r., I AGa 22/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego V. w H. (Królestwo Szwecji) na rzecz powoda A. A. 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia pozwanemu V. w H. (Królestwo Szwecji) do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 lipca 2017 r., IX GC 40/17 Sąd Okręgowy w Lublinie uchylił nakaz zapłaty z dnia 23 września 2015 r. wydany w sprawie IX GNc 371/15, oddalił powództwo Syndyka masy upadłości Z. z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w K. przeciwko V. z siedzibą w H. (Królestwo Szwecji)

o zapłatę oraz orzekł o kosztach procesu.

Wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2019 Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację strony powodowej, dzieląc ustalenia i ocenę prawną Sądu I instancji.

Na skutek wniesienia skargi kasacyjnej przez powoda Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 1 grudnia 2022 r., II CSKP 126/22 uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z 12 czerwca 2023 r., I AGa 22/23 Sąd Apelacyjny w Lublinie zmienił wyrok Sąd Okręgowy w Lublinie z 21 lipca 2017 r., w ten sposób, że: uchylił nakaz zapłaty z dnia 23 września 2015 r. wydany w sprawie sygn. akt IX GNC 371/15 (...); zasądził od pozwanego V. z siedzibą w H. (Królestwo Szwecji) na rzecz powoda A. A. kwotę 130 687,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 czerwca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (...); oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od tego wyroku, zaskarżając go w części, tj. w punktach: 1.II. oraz 2 i 3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. tj. zachodzi niewątpliwa, widoczna, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16 oraz z dnia 17 stycznia 2017 r., III CSK 280/16) gdyż w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 lipca 2018 r. sygn. akt I CSK 210/18). Sąd Apelacyjny do oceny biegu terminu przedawnienia roszczenia powoda niezasadnie zastosował przepis prawa materialnego, wynikający z art. 8 Konwencji o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów sporządzonej w Nowym Jorku dnia 14 czerwca 1974 r., który wskazuje na 4-letni termin przedawnienia, zamiast zastosować właściwą w tej sprawie normę art. 118 k.c., która przewiduje 3-letni termin przedawnienia roszczenia powoda. Spowodowało to, że zapadł oczywiście niesłuszny wyrok i roszczenie powoda nie zostało w całości oddalone, wobec czego Powód został niesłusznie

uprzywilejowany kosztem pozwanego, mimo że zaniechał wniesienia pozwu we właściwym terminie.

W odpowiedzi na powyższe powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić "na pierwszy rzut oka", bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna wniesiona w sprawie niniejszej nie spełnia tego kryterium. W wyroku z 1 grudnia 2022 r., II CSKP 126/22 Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że w sprawie należało zastosować 4-letni okres przedawnienia roszczenia, określony w art. 8 Konwencji. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że „zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b Konwencji, jej przepisy znajdują zastosowanie w sytuacji, gdy normy prawa międzynarodowego prywatnego obowiązujące strony prowadzą do wniosku, że prawo umawiającego się państwa ma zastosowanie do umowy łączącej strony. Jeżeli więc Rzeczpospolita Polska jest stroną Konwencji, to Konwencja może znaleźć zastosowanie także wtedy, gdy Królestwo Szwecji nie jest stroną Konwencji, o ile normy prawa międzynarodowego prywatnego wskazują na prawo polskie. Z art. 4 ust. 1 lit. a Rozporządzenia wynika natomiast, że właściwym jest prawo sprzedawcy, czyli polskie prawo regulujące stosunki

sprzedaży. Należało zatem zastosować szczególny przepis art. 8 Konwencji, a nie normę ogólną art. 118 k.c.”

Sąd Apelacyjny dokonał prawidłowej wykładni przepisów prawa, zgodnie z wytycznymi Sądu Najwyższego, zawartymi we wskazanym wyżej wyroku. Wobec tego brak jest podstaw do stwierdzenia, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

W okolicznościach sprawy niniejszej sprawy nie stwierdzono kwalifikowanego naruszenia prawa, uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania ze względów publicznoprawnych. Sąd Najwyższy na etapie badania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie analizuje przy tym podstaw skargi kasacyjnej ani ich uzasadnienia, stanowią one bowiem odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ms]